

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 3261/2023

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija Helsingin yliopisto, 0313471-7
Osoite: PL 3, 00014 HELSINGIN YLIOPISTO

Hakemus 16.04.2026, sähköpostitse
XX (Helsingin yliopisto) hakee Metsähallitukselta lupaa maaperänäytteenottoon Ylitornion Romppailla. Lupaa näytteenottoon haetaan Metsähallituksen hallinnoimalle Tuorerommaksen soidensuojelualueelle (kiinteistö 976-891-1-1), Palorompaan lehtojensuojelualueelle (kiinteistö 976-891-1-3) sekä luonnonsuojeluohjelmien alueelle (kiinteistöt 976-407-19-18, 976-407-19-16 ja osa kiinteistöä 976-893-11-1). Lisäksi lupaa haetaan maaperänäytteenottoon suojelualueiden ulkopuolella sijaitseville Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnassa oleville alueille (osa kiinteistöä 976-893-11-1).

Nyt haettava lupa maaperänäytteenottoon on osa olemassa olevaa tutkimusta neidonkengän (*Calypso bulbosa*) esiintymiseen, runsauteen ja lisääntymismenestykseen vaikuttavista tekijöistä Ylitornion Romppailla ja ympäristössä. Näytteenotto liittyy tutkimukseen, jossa tarkastellaan pienilmaston yhteyttä uhanalaisen kasvilajin esiintymiseen ja runsauteen eri puolilla Pohjois-Suomea. Tutkimukseen on aiemmin myönnetty Metsähallituksen luvat 127237, 124046, 127132, 124165 ja 130186.

Vuonna 2023 tutkimuksen puitteissa on perustettu 25 tutkimuspistettä neidonkengän esiintymispaikoille Ylitornion Romppailla (lupnr. 127132). Vuosina 2024 ja 2025 mittausverkostoa laajennettiin 32 uudella tutkimuspisteellä alueille, joissa neidonkenkä ei esiinny (lupnr. 124165 ja 130186). Laajennuksen avulla pyrittiin selvittämään,

millaisia lajistollisia ja pienilmastollisia eroja paikkojen, joissa neidonkenkä esiintyy ja ei esiinny, välillä on.

Nyt lupaa haetaan maaperänäytteenottoon jokaiselta jo olemassa olevalta tutkimuspisteeltä. Jokaiselta tutkimuspisteeltä otetaan yksi 1,5 dl maaperänäyte muovisella 5 cm leveällä istutustyökälulla. Neidonkengän ja muiden uhanalaisten kasvien kasvupaikan läheltä tehdään erittäin varovainen ja huolellinen näytteenotto yli 1 m päästä uhanalaisesta kasvusta. Maaperänäyte otetaan karikkeen alta 0-6 cm syvyydeltä 5 cm x 5 cm alalta. Maaperänäytteen avulla pyritään selvittämään entistä tarkemmin, miten maaperä (raekoko, maalaji, pH ja ravinteisuus) vaikuttaa neidonkenkäyksilöiden elinkelpoisuuteen. Maaperänäyte (1,5 dl vakionäyte) pidetään mahdollisimman pienenä, jotta uhanalaisten kasvien elinkelpoisuus ei heikkene.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää hakijalle luvan maaperänäytteenottoon olemassa olevilta tutkimuspisteiltä, jotka sijaitsevan Tuorerommaksen soidensuojelualueella (kiinteistö 976-891-1-1), Palorompaan lehtojensuojelualueella (kiinteistö 976-891-1-3), luonnonsuojeluohjelmien alueella (kiinteistöt 976-407-19-18, 976-407-19-16 ja osa kiinteistöä 976-893-11-1) sekä Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnassa olevilla alueilla (osa kiinteistöä 976-893-11-1). Lupa-alue on esitetty liitteessä 1.

Lupa myönnetään perustettujen luonnonsuojelualueiden osalta valituskelpoisena viranomaislupana. Luonnonsuojeluohjelmien alueiden sekä Metsähallituksen liiketoimintojen hallinnassa olevien alueiden osalta lupa myönnetään maanomistajan suostumuksena, joka on voimassa allekirjoituspäivästä lähtien, ja johon ei ole mahdollista hakea muutosta valittamalla.

Lupa koskee luvan saajan (luvan yhteyshenkilö) ohella seuraavia työryhmän jäseniä: 2 henkilöä. Lisäksi lupa koskee 2-3 vielä nimeämätöntä tutkimusavustajaa.

Alkaa: 25.05.2026

Päätyy: 30.07.2026

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Lupa-alue kuuluu Tuorerommaksen soidensuojelualueeseen (perustettu lailla 676/1981 ja asetuksella 933/1981) ja Palorompaan lehtojensuojelualueeseen (perustettu asetuksella 503/1992).

Tuorerommaksen soidensuojelualueen kielletyistä toimista säädetään asetuksella (933/1981). Asetuksen 933/1981 1 §:n mukaan maa-ainesten ottaminen Tuorerommaksen soidensuojelualueella on kielletty. Asetuksen 503/1992 3 §:n mukaan Palorompaan lehtojensuojelualueella maaperän vahingoittaminen on kielletty. Em. asetusten mukaan Metsähallitus voi kuitenkin antaa luvan em. suojelualueiden perustamistarkoitusta vaarantamatta ottaa vähäisiä määriä maaperänäytteitä tieteellistä tarkoitusta varten.

Hakemuksen mukainen maaperänäytteenotto toteutetaan niin, että toimet eivät aiheuta häiriötä rauhoitetuille tai muun erityisen suojeluarvon lajeille tai geologisesti merkittäville kohteille ja minimoivat kaiken häiriön, kulumisen ja jäljen tutkimuspisteillä ja niiden läheisyydessä. Metsähallitus katsoo, että hakemuksen mukaisessa toiminnassa huomioidaan suojelullisesti arvokas kasvillisuus ja toiminta on asetusten (933/1981 ja 503/1992) tarkoittamaa tieteellistä tutkimusta, jonka tuloksia voidaan hyödyntää mm. neidonkengän suojelun tehostamisessa.

Lupa-alue kuuluu Romppaat -nimiseen Natura-alueeseen (FI1302107, SAC). Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta merkittävästi heikennä Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontoarvoja eikä luonnonsuojelulain 35 § mukaiselle Natura-arvioinnille ole siten tarvetta.

Lupaehdot

Romppaiden alueella esiintyy runsaasti suojelullisesti arvokasta kasvillisuutta, jonka vahingoittamista tulee välttää maaperänäytteenoton yhteydessä.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää Metsähallituksen myöntämän luvan lisäksi lupa- ja valvontaviraston lupaa (LSL 83 §).

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvan nojalla harjoitetusta toiminnasta tulee raportoida Metsähallitukselle 31.1.2027 mennessä. Raportissa ilmoitetaan mahdolliset huomiot tutkimuskohteilta. Raportti

tulee toimittaa Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) tämän luvan lupanumero (MH 3261/2023) mainiten.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Luonnonsuojelulaki (9/2023): 49 ja 51 §
Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi (676/1981): 1 §
Asetus eräistä valtion omistamille alueille perustetuista soidensuojelualueista (933/1981): 1 ja 3 §
Asetus lehtojensuojelualueista (503/1992): 3 ja 5 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21 ja 24 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2026 ja 2027 (110/2026): 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

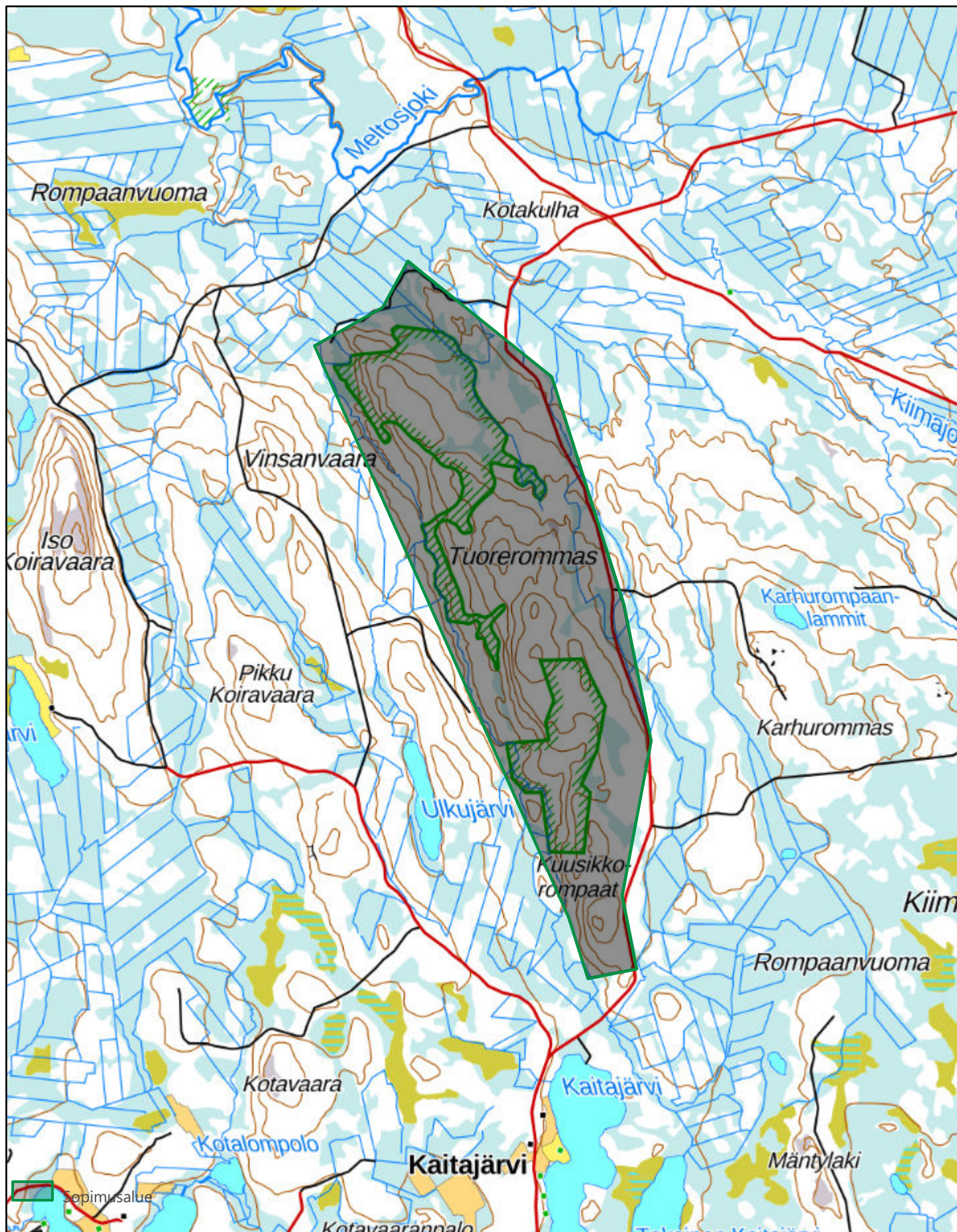
Ratkaisija

Liitteet:

Liite 1. Lupa-alueen kartta
Liite 2. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Metsähallitus
Lupa- ja valvontavirasto
Ylitornion kunta
Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri
Ylitornion-Pellon Luonto ry

Liite 2. Valitusosoitus

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Torikatu 34–40, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42841